

Sygn. akt VII Kz 358/17

POSTANOWIENIE

Dnia 31 sierpnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Częstochowie - VII Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący – SSO Jerzy Pukas

Protokolant: sekr. sąd. Aleksandra Błachowicz-Drózdź

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej: Romualda Basińskiego

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 31 sierpnia 2017 r.

w sprawie **M. C. (1)**

s. B. i D. z domu K., ur. (...) w C.

oskarżonego o czyn z art. 207 § 1 k.k.

zażalenia wniesionego w dniu 28 lipca 2017 r. przez pełnomocnika oskarżycieli posiłkowych

na postanowienie Sądu Rejonowego w Częstochowie

z dnia 19 lipca 2017 r., sygn. akt III K 148/17

w przedmiocie odmowy zastosowania środka zapobiegawczego w postaci nakazu opuszczenia lokalu mieszkalnego

na podstawie art. 437 § 2 k.p.k.

postanawia

uchylić zaskarżone postanowienie i sprawę przekazać Sądowi Rejonowemu w Częstochowie do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w Częstochowie, na podstawie art. 249

§ 1 k.p.k. a contrario oddalił wniosek pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej o zastosowanie wobec oskarżonego środka zapobiegawczego w postaci nakazu opuszczenia lokalu mieszkalnego zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonymi.

Powyższe postanowienie zaskarżyła w całości pełnomocnik oskarżycieli posiłkowych E. C. i małoletniego K. M., którego przedstawicielką ustawową jest matka E. C., zarzucając:

- obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść wydanego przez Sąd postanowienia, polegającą na naruszeniu:

- art. 249 § 1 k.p.k., art. 275a § 1 i § 4 k.p.k. poprzez oddalenie wniosku o zastosowanie środka zapobiegawczego wobec oskarżonego podczas, gdy dotychczas zebrane dowody

w postępowaniu przygotowawczym oraz dowody zawnioskowane we wniosku

o zastosowanie środka zapobiegawczego wskazują na duże prawdopodobieństwo, że oskarżony popełnił zarzucane mu aktem oskarżenia przestępstwo oraz że zachodzi uzasadniona obawa, że oskarżony ponownie popełni przestępstwo z użyciem przemocy wobec pokrzywdzonych;

- art. 167 k.p.k. poprzez nie przeprowadzenie przez Sąd dowodów zawnioskowanych we wniosku o zastosowanie środka zapobiegawczego i nie zwrócenie się do Komisariatu Policji w B. o nadesłanie wykazu interwencji w domu stron w okresie od września 2016 r. do chwili obecnej i nie zwrócenie się do (...)u w K. o nadesłanie drugiej (...) założonej w dniu 31 maja 2017 r., podczas gdy przeprowadzenie tych dowodów miało istotny wpływ na rozstrzygnięcie oddalonego przez Sąd wniosku.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżąca wniosła o:

1. zmianę zaskarżonego postanowienia, poprzez uwzględnienie wniosku i zastosowanie środka zapobiegawczego w postaci nakazu opuszczenia lokalu mieszkalnego zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonymi na okres 3 miesięcy,
2. ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie pełnomocnika oskarżycieli posiłkowych zasługiwało na uwzględnienie, skutkując uchyleniem zaskarżonego postanowienia i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania.

Stanowisko Sądu I instancji co do braku zasadności zastosowania wobec oskarżonego środka zapobiegawczego w postaci nakazu opuszczenia lokalu mieszkalnego zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonymi jest co najmniej przedwczesne. Błędne jest zapatrywanie Sądu

I instancji co do braku zaistnienia ogólnej przesłanki stosowania środków zapobiegawczych, tj. dużego prawdopodobieństwa, że oskarżony popełnił zarzucane mu przestępstwo. Natomiast lakoniczność uzasadniania Sądu meriti w zakresie braku zaistnienia szczególnych podstaw zastosowania środka zapobiegawczego, które Sąd Rejonowy ograniczył do nie uargumentowanej konkluzji, że na obecnym etapie postępowania nie ma konieczności zabezpieczenia dalszego prawidłowego toku postępowania, uniemożliwia w istocie poddanie postanowienia kontroli instancyjnej w tej części.

Uszczegółowiając wyżej zasygnalizowane uwagi, w pierwszej kolejności zaznaczenia wymaga, że zgromadzony dotychczas materiał dowodowy, w postaci zeznań pokrzywdzonych E. C. oraz małoletniego K. M. złożonych w postępowaniu przygotowawczym oraz korelujących z nimi zeznań G. J., spełnia kryteria określone w przepisie art. 249 §1 k.p.k., a więc wskazuje na istnienie dużego prawdopodobieństwa popełnienia przez oskarżonego zarzucanego mu czynu. Zaznaczenia wymaga, że za zaistnieniem ogólnej przesłanki stosowania środków zapobiegawczych w realiach niniejszej sprawy przemawiają nie tylko zeznania samej pokrzywdzonej E. C., ale także korelujące z nimi zeznania małoletniego K. M. złożone w obecności psychologa, wymowa opinii którego pozwala na uznanie dowodu z zeznań małoletniego pokrzywdzonego za w pełni wiarygodne źródło dowodowe, uprawdopodobniające sprawstwo M. C. (1).

Całkowicie chybione jest wskazywanie przez Sąd Rejonowy na brak podstaw dowodowych do uznania dużego prawdopodobieństwa popełnienia przestępstwa przez oskarżonego, tudzież jego przedwczesność, w oparciu o fakt że przeczą temu wyjaśnienia oskarżonego złożone przed Sądem, a postępowanie dowodowe wymaga jeszcze uzupełnienia poprzez przeprowadzenie szeregu dowodów, które pozwolą dopiero na ocenę zasadności stawianego oskarżonemu zarzutu.

Wobec takiej argumentacji Sądu I instancji podkreślenia po pierwsze wymaga, że dla stosowania środków zapobiegawczych i oceny ich zasadności wystarczającym jest wykazanie dużego prawdopodobieństwa popełnienia przestępstwa, zaś ostateczna ocena wartości zgromadzonych dowodów następuje w fazie wyrokowania, kiedy to zachodzi konieczność udowodnienia, a nie tylko uprawdopodobnienia winy. Natomiast negowanie dużego prawdopodobieństwa popełnienia przez M. C. (1) zarzucanego mu przestępstwa

z art. 207 § 1 k.k. tylko w oparciu o wymowę jego wyjaśnie, w których nie przyznał się do winy, odpowiedzialnością za powstające między stronami konflikty bezkrytycznie obciążając pokrzywdzoną oraz o fakt toczenia się równolegle sprawy rozwodowej, jest nieuprawnione
w świetle wymowy materiału dowodowego, na którym prokurator oparł akt oskarżenia.

Zatem istnienie określonej w art. 249 §1 k.p.k. przesłanki ogólnej stosowania środków zapobiegawczych jest w ocenie Sądu odwoławczego na obecnym etapie postępowania niewątpliwe.

Odnosząc się natomiast do istnienia podstaw szczególnych stosowania środka zapobiegawczego w postaci nakazu opuszczenia lokalu mieszkalnego zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonymi, zauważenia wymaga, że Sąd I instancji w ogóle do stanowiących uzasadnienie wniosku o zastosowanie środka zapobiegawczego okoliczności się nie odniósł. W tym zakresie trafny jest zarzut zażalenia wskazujący na obrazę prawa procesowego, tj. art.167 k.p.k. poprzez nie przeprowadzenie przez Sąd dowodów zawnioskowanych przez pełnomocnika oskarżycieli posiłkowych we wniosku o zastosowanie środka zapobiegawczego, których wymowa miała zasadnicze znaczenie dla oceny zaistnienia szczególnej przesłanki zastosowania środka zapobiegawczego z art. 275a § 1 k.p.k. w postaci uzasadnionej obawy, że oskarżony ponownie popełni przestępstwo z użyciem przemocy wobec osoby wspólnie z nim zamieszkującej.

Pełnomocnik oskarżycieli posiłkowych wskazał na przejawy przemocy fizycznej i psychicznej, której miał dopuścić się oskarżony w okresie po wpłynięciu aktu oskarżenia w niniejszej sprawie oraz na okoliczność systematycznego wywożenia przez oskarżonego z domu zamieszkiwanego przez pokrzywdzoną wraz z dziećmi rzeczy stanowiących wspólność majątkową małżeńską, złośliwego niszczenia znajdującego się na terenie domu i posesji mienia oraz innych przejawów złośliwego niepokojenia pokrzywdzonych.

Sąd Rejonowy naświetlonych przez pełnomocnika oskarżycieli posiłkowych okoliczności w żadnej mierze nie uwzględnił przy rozstrzygnięciu w przedmiocie wniosku o zastosowanie środka zapobiegawczego z art. 275a § 1 k.p.k. i nie dokonał ich weryfikacji mimo złożenia zmierzających do tego wniosków dowodowych o zwrócenie się do Komisariatu Policji w B. o informację ile było interwencji w domu stron w okresie od września 2016 r. i o przesłanie notatki ze zdarzenia z dnia 31 maja 2017 r.

Wbrew twierdzeniu Sądu Rejonowego przeszkody w zastosowaniu środka zapobiegawczego z art. 275a § 1 k.p.k. nie stanowi okoliczność, że oskarżony obecnie nie przybywa stale w miejscu zamieszkania pokrzywdzonych. Jak wskazuje skarżąca nie zamieszkiwanie przez oskarżonego obecnie w domu, w którym przebywa pokrzywdzona wynika nie z jego dobrowolnej decyzji, lecz zostało wymuszone wymianą zamków przez E. C.. Stałe przebywanie przez M. C. (1) poza miejscem zamieszkania pokrzywdzonej, w świetle twierdzeń wniosku o zastosowanie środka zapobiegawczego, zażalenia oraz pisma pokrzywdzonej z dnia 21 sierpnia 2017 r., nie stanowi zarazem dla oskarżonego przeszkody w dalszym niepokojeniu pokrzywdzonych. Zatem wniosek

o zastosowanie środka zapobiegawczego z art. 275a § 1 k.p.k. nie jest bezprzedmiotowy. Orzeczenie nakazu okresowego opuszczenia lokalu zajmowanego przez oskarżonego wspólnie z pokrzywdzonymi w przypadku wykazania istnienia przesłanek jego zastosowania jest w stanie należycie zapewnić prewencyjny cel tego środka, a jego skuteczności nie osłabia okoliczność, że obecnie oskarżony tymczasowo, w sposób wymuszony faktycznym, doraźnym działaniem pokrzywdzonej, możliwości stałego zajmowania lokalu jest pozbawiony.

Podsumowując - Sąd Rejonowy przy ponownym rozpoznaniu sprawy, winien więc odnieść się do kwestii zasygnalizowanych we wniosku o zastosowanie środka zapobiegawczego i przez pryzmat wskazywanego tam materiału dowodowego ponownie dokonać oceny zasadności zastosowania środka zapobiegawczego z art. 275a § 1 k.p.k.

Mając na uwadze całość powyższych rozważań na mocy art. 437 § 1 k.p.k. w zw.

z art. 438 pkt. 2 i 3 k.p.k. Sąd Okręgowy uchylił zaskarżone postanowienie

i sprawę przekazał Sądowi Rejonowemu w Częstochowie do ponownego rozpoznania.